

בולעטין

תשל"ז

תשרי

וועד להצלת כשרות תפילין ומוזות קריאה לחזרה בתשובה

בשנים האחרונות התרחשו אסונות רבות גופניות ורוחניות עשרות ספרי תורה נשרפו ונשדדו ר"ל, כמו כן מאות זוגות תפילין והרבה ספרי קודש בשווי של אלפי דולארים, נוסף לכך נשמדו כליל הרבה בתי מדרש, ישיבות ותלמודי תורה, מקומות אשר קול התורה והתפילה לא נדם בהם משעות הבוקר המוקדמות ועד השעות הקטנות של הלילה.

אנו יהודים מאמינים בני מאמינים יודעים כי אין אסון מקרי בעולם בפרט כשמדובר בתשמישי קדושה בהיקף גדול כל כך, ובתדירות גבוהה כזו. הרמב"ם בתחילת הלכות תענית בהתייחסו לפסוק "אם תלכו עמי קרי" הנכתב בפרשת התוכחה מפרש, כי אם יתלו את המקרים אשר יקרו ביד המקרה ויתעלמו מהאזהרות והקריאות שבדבר, אזי הקב"ה ירבה את העונשים, חס ושלום.

יוצא מקביעתו של הרמב"ם (הידוע כאחד מגדולי ההלכה), שהעונש חמור מאד, כאשר אין מנסים לתקן את המעוות, כאשר קורה מקרה ואין מנסים לחפש אחר התקלה אשר הביאה לטרגדיה, כפי שמופיע בספרים הקדושים בדבר הדרך לתיקון המצב והתשובה, אשר צריך הוא ובני ביתו לקחת על עצמם שמקרה כזה לא יישנה.

לדוגמא: כאשר קורה, חס ושלום, מקרה אסון בילדים אשר לא טעמו טעם חטא, יש צורך לבדוק את המזוזות, כדבר הראשון (שבת לב:), לאחר מכן יש לבדוק את ציציות כל בני הבית כולל הילדים אם הם נעשו לפי ההלכה [טוה"ה, שזירה לשמה, מצמר (שבת לב:)].

יש גם לבדוק את כשרותם של מוצרי המזון הנכנסים לבית הן לילדים והן למבוגרים ולידע בבירור שלא קיים שום חשש מבחינת הכשרות. למותר לציין את נושא התולעים שהוא אקטואלי מאד ברבים מן המוצרים. בפרט בתקופת הקיץ יש להקפיד לשמור את המוצרים במקום קריר, מפני שהחום מייצר תולעים אף אם האריזה סגורה היטב.

העצה לגבי מוצרי המזון היא: בקיץ לשמור במקרר ובחורף במיכלי זכוכית סגורים.

סיבה חשובה לא פחות כאשר קורה אסון ר"ל היא הצניעות שהזלזול בנושא זה גורם מקרים חמורים. (חפץ חיים באגרותיו, ר"ה מקאלאמיע בכל ספריו).

סגולת המזוזה: אריכות ימים, שמירת הבית, פרנסה, שידוכים, שמירה בדרכים, זרע של קיימא, זוגים הגונים, רפואות וישועות הצלחה בכל הענינים.
זכור!!! אם הסופר אינו ירא שמים או שהמזוזה והקלף אין להם הכשר – לא קיימת מצות תפילין ומזוזה מימיר ואין לך כל הסגולות האלו.

בולעטין

חשוו

תשל"ז

וועד להצלת כשרות תפילין ומוזות

סדר התענית

כדי שהצבור הרחב יקבל מושג כלשהו מה פשר כל התעניות המובאים בפוסקים, ובספרי המוסר. אחד הדברים הראשונים בתשובה הוא התענית. בפרט כשמדובר בבזיון ספר תורה שנפל או נשרף, חס ושלום, (עיין במג"א או"ח סי' מ"ד ועיין עוד בשו"ת אבני צדק, אמרי א"ש או"ח סי' ו', באר משה ח"ד, באר שבע דף ל"ז, בית היוצר סי' י"ד, ברכ"י יו"ד סי' רפ"ב, דברי חיים יו"ד סי' נ"ט, הרי בשמים מהדו"ת קל"ט, זכור לאברהם ערך ס"ת, חיים שאל סי' י"ב, מהר"י הכהן סי' ל"ז, משנה הלכות ח"ד סי' ק"ל, נפש חי ועוד), גם לגבי תפילין שנפלו מצדדים להתענות וחלק מהפוסקים אף סוברים שגם לגבי מזוזה.

בכדי להביא בפני הצבור הרחב את דרך התענית ודרכי קבלתו החלטנו כדבר נכון לצטט מדברי חז"ל (תענית דף יב, רמב"ם ה' תענית פ"א ה' י"ז, טור או"ח תקס"ט-תקע"ה) המסבירים לנו מהו הענין לגזירת תענית.

ביום המיועד שגזרו בו תענית ציבור היו מתאספים ובאים לביה"כ חברי בית הדין, הזקנים עם כל הקהל. דבר ראשון חקרו ודרשו חברי הבית דין והזקנים את כל המכשולות שקיימים בעיר, לאחר מכן היו מתקנים תקנות בכדי למנוע מכשולות אשר יביאו את הקהל לעבירה ועי"כ לצרות וכו'.

חברי בית דין צדק דורשים ומזהירים על כל מקרי גניבה ומעילה בכספי ישראל ומחרימים את הגוזלים, לאחר מכן הם מתריעים נגד המנסים להשליט את דעותיהם ורצונם על הקהל. כל הפעולות הללו נעשות בחצי היום הראשון של התענית. החצי השני מוקדש לקריאה בתורה מעניני דיומא, תפילה בציבור, ודוי וקבלת תשובה.

מדברי חז"ל אפשר ללמוד כמה וכמה דברים בקשר לתענית צבור. (א) שהתענית היא אך דבר טפל מסדר היום, (ב) העיקר היא התשובה כלומר חרטה על העבר וקבלה על העתיד. (ג) הנקודה המרכזית של היום הוא תפקידם של ראשי ומנהיגי הקהל לחקור את כל העבירות האקטואליות לזמן שפורענות מצויה בו. (ד) לקבל על עצמם כפי נוסח הרמב"ם שלגנוב ולהשתלט אחד על השני בגלל אינטרסים אישיים, ובפרט כשמדובר באנשים מכובדים מנהיגי העדה, שקול כנגד כל העבירות.

סגולת המזוזה: אריכות ימים, שמירת הבית, פרנסה, שידוכים, שמירה בדרכים, זרע של קיימא, זוגים הגונים, רפואות וישועות הצלחה בכל הענינים.
זכור!!! אם הסופר אינו ירא שמים או שהמזוזה והקלף אין להם הכשר - לא קיימת מצות תפילין ומזוזה מימיר ואין לר כל הסגולות האלו.

בולעטין

תשל"ז

כסליו

וועד להצלת כשרות תפילין ומוזות

התיקון במקרה שריפת ספרי תורה

בשנות זכרון יהודה מהגה"ק מוהר"ר יהודה גרינוואלד זצ"ל, אבדק"ק סטמר (ח"א סימן מ"ד) במכתבו משנת תרע"א לראשי הקהל שעל העיר טאשנאד לאחר שנשרפו שם שני ספרי תורה, כמה טליתות ותפילין, סידורים ושאר תשמישי קדושה הוא מציע להם לקבל על עצמם שלושה דברים מלבד הצום והם:

א. להקפיד על שמירת כבוד התורה, לא לשוחח בשעת הקריאה.

ב. שבעל קורא יגיה בכל יום ששי את פרשת השבוע באותו ספר שעומדים לקרוא מתוכו.

ג. צריך להזמין סופר סתם שיבדוק את כל המוזות בכל בתי הקהילה ואם אפשר גם את התפילין. ההוצאות ישולמו מקופת הקהילה.

ספרי תורה פסולים

לצערנו, הבזיון הוא גדול לאמר זאת, אבל ההכרח לא יגונה. ידוע שאחוז גדול מבתי הכנסת משתמשים בספרי תורה פסולים ואף חלק מהכשרים טובים רק לשעת הדחק או בדיעבד. לפעמים יוצא שבאי עליה למפטיר, כנהוג בשבוע של ה"יאר צייט", גורמים נחת רוח לאבות יותר מאשר אילו היו עולים לתורה. כי אם ספר התורה פסול אזי שתי הברכות מלפנים ומאחור היו לבטלה. זאת ועוד גם לא יוצאים ידי חובת קריאת ושמיעת התורה. זו גם יכולה להיות סיבה למקרים אשר קורים לספרי תורה רח"ל, כפי שמוכח מהתיקון הראשון מהגה"צ ר"י גרינוואלד שהזכרנו לעיל.

אי לכך הננו פונים בקריאה דחופה לכל הרבנים, שמשים, גבאים וראשי הקהילות שעליהם מוטלת האחריות המלאה לכל הברכות שמברכים על התורה וגם חיוב מצות קריאת התורה, לבדוק ולהגיה לאלתר את ספרי התורה אצל סופר מומחה ויר"ש מאד.

הערה! יכול לקרות שנמנעים מלבדוק ס"ת בגלל מחסור בכסף. לכן העצה היעוצה היא לערוך מגבית בין קהל המתפללים לכיסוי ההוצאות. הם בודאי יתרמו בעין יפה למצוה חשובה זו ונוסף לכך יימנעו מעצמם את ענין הברכות לבטלה.

3

סגולת המוזות: אריכות ימים, שמירת הבית, פרנסה, שידוכים, שמירה בדרכים, זרע של קיימא, זוגים הגונים, רפואות וישועות הצלחה בכל הענינים.
זכור!!! אם הסופר אינו ירא שמים או שהמוזות והקלף אין להם הכשר – לא קיימת מצות תפילין ומוזות מימיר ואין לך כל הסגולות האלו.

בולעטין

וועד להצלת כשרות תפילין ומוזות

40,000 יהודים הניחו תפילין פסולים

בספר שו"ת רב פעלים ח"ד סי' ב' מובא שכל היהודים תושבי בגדד, ארבעים אלף במספר, למעלה מגיל בר מצוה, שומרי תורה ומצוות, נכשלו מחוסר ידיעה מספקת בהנחת תפילין שאינם מרובעים, שנים רבות. עד שהגיע אליהם יהודי ששם לב לדבר ועוררם על כך עד שכל העיר היתה כמרקחה. נקטו מיד הצעדים הנכונים לתיקון המעוות ע"י הגה"צ ר' יוסף חיים מחבר ספר בן איש חי זצ"ל המרא דאתרא. מזה אפשר לראות עד לאן הגיעו ע"י הזנחה, עד שכל תושבי העיר הניחו תפילין פסולים.

סופרי סת"ם שאינם הגונים

החת"ס (חיי סל פ"ג) כותב מכתב לאחד הרבנים בני דורו שהסופרים בזמנם אינם בקיאים בנושא ועל ידי כן מכשילים את הרבים. וישנם מאות יהודים חרדים אשר לא הניחו מעולם תפילין כשרים והרבנים מתעלמים מכך. גם בעל הקסת סופר כותב כגון זה בשם בעל משנת חכמים.

החיי אדם כותב שרוב הסופרים בני זמנו אינם בני תורה ובהרבה מקומות הוא ראה סופרים אשר אינם גם יראי שמים וכל מעשיהם בחזקת פסול ואסור לברך על התפילין והמזוזות שלהם אף שהכתב מהודר ויפה, כי הם חשודים על חק תוכות ושלא כסדרן.

ובכן, מה כבר נותר לנו לומר בזמננו אנו?!

קריאה לציבור בענין זה

כל אדם העולה לתורה ושם לב לשינוי כלשהו, לדוגמא: אותיות שצבעם הפך אדום או יותר בהיר, או נגיעה בין שתי אותיות, או אות קטועה או שחסרים תגים או אות שלא נכתבה כראוי, כמו למשל אות ו' הדומה לאות ר' או ך' הדומה ל ר', ה' הדומה ל ק' וכו' חייב עפ"י דין תורה הקדושה לעורר את רב בית הכנסת או את ראשי הקהל לתקן את ספר התורה.

סגולת המזוזה: אריכות ימים, שמירת הבית, פרנסה, שידוכים, שמירה בדרכים, זרע של קיימא, זוגים הגונים, רפואות וישועות הצלחה בכל הענינים.
זכור!!! אם הסופר אינו ירא שמים או שהמזוזה והקלף אין להם הכשר - לא קיימת מצות תפילין ומזוזה מימיר ואין לך כל הסגולות האלו.

בולעטין

שבט

תשל"ז

וועד להצלת כשרות תפילין ומוזות דברים אקטואליים

בעיה: התפילין לפעמים אינם מרובעים.

עצה: יש למדוד את כל הקצוות במד מילימטר או אפילו עם פיסת ניר שזולם שוים. (כמבואר במשנה ברורה סי' ל"ה).

בעיה: התיתורה, כלומר הבסיס התחתון של התפילין אינה מרובעת.
עצה: כנ"ל.

בעיה: התפירה, (החוט אשר אתו תופרים את התפילין) גם צריך להיות ממוקם בצורה מרובעת.

עצה: כנ"ל (החיי אדם אומר שזה יכול לקרות גם אצל סופרים מומחים).

בעיה: גם הריבוע של התיתורה וגם הריבוע של התפירה צריכים להיות מדויקים מלמעלה ולמטה.

במשנה ברורה (סי' ל"ב ס"ק קע"ז) מובא שבעוונותינו הרבים הרבה אנשים אינם מקפידים ושמים לב לתפילין שיהיו מרובעים בצורה מדויקת ואפילו בין המדקדקים ישנם כאלה אשר שמים לב רק לחלק העליון של הבתים ואינם שמים לב לחלקם התחתון, כלומר לתיתורה ולתפירות שגם זה מעיקר הדין וניתן לתקן זאת בקלות.

בעיה: אפילו תפילין שכשהיו החדשים הם היו מרובעים יש לשים לב לכל שינוי, כגון: פינות קטועות, בתים שנתעקמו, תיתורא שהתעקמה, תפירות שנתקלקלו, וצריך מיד לתקן (מ"ב שם קפ"א).

בעיה: לפעמים קורה שהבתים בעצמם אינם מרובעים והסופרים מיישרים אותם ע"י הדבקת סיד אשר משוב לבית צורת ריבוע, (שו"ת נו"ב סי' א', חיי אדם כלל י"ד אות ב).

עצה: רצוי לקנות את התפילין לבנים. כלומר לפני שהשחירו אותם, ובכדי לוודא שאכן הם מרובעים אפשר לפנות לסופר אחר בכדי לבדוק. ישנם אנשים החוששים לקנות בתים לבנים המיובאים מא"י מחשש שמא לא יוכלו להשחירם פה בארה"ב. זאת יש לדעת שכל סופר מקבל תפילין לצביעה.

בעיה: לעתים קרובות קורה שהחריצים שבין הבתים בתפילין של ראש מזוייפים, כלומר, מעיקר ההלכה צריך כל בית להיות נפרד מחבירו באופן שיכירו היטב. ישנם הרבה סופרים אשר מועלים בתפקידם ומדביקים את החריצים המקוריים ומציירים חריצים חדשים על הדבק כדי שיראה יפה. תפילין כאלו פסולין (חיי"א ה' תפילין, בה"ל סי' ל"ב, מ) כמו"כ ישנם עשרות בעיות. לכן, העצה היא לקנות תפילין אך ורק אצל סופר מומחה ויר"ש ולאחר מכן למסרם לבדיקה לאחר המבין ומכיר את נושא התפילין.

5

סגולת המוזות: אריכות ימים, שמירת הבית, פרנסה, שידוכים, שמירה בדרכים, זרע של קיימא, זוגים הגונים, רפואות וישועות הצלחה בכל הענינים.
זכור!!! אם הסופר אינו ירא שמים או שהמוזות והקלף אין להם הכשר - לא קיימת מצות תפילין ומוזות מימיר ואין לך כל הסגולות האלו.

בולעטין

וועד להצלת כשרות תפילין ומזוזות

מקרי הנחת תפילין מנייר ומפלסטיק

לצערנו ישנם אלפי יהודים המניחים כל חייהם תפילין עשויים מפלסטיק או מקרטון עבה. זה גם יכול לקרות, כפי שידועים לנו מקרים רבים, כאשר קונים זאת אצל קרוב משפחה. לכן העצה היא להשתדל לקנות אצל הסופר בעצמו למסרם לבדיקה אצל סופר מומחה וירא שמים.

תפילין ומזוזות במחיר זול

ספר דרשן אחד: כאשר נכנסתי פעם לחנות לתשמישי קדושה ונכנס אדם אשר בקש מהמוכר סט לבר מצוה! המוכר שאל את האיש כמה הוא מוכן לשלם. לאחר שהשתוו נמכר לו סט בסך 5 דולר, שומו שמים! הבתים בודאי עשויים מפלסטיק, הפרשיות מודפסות ע"ג נייר, או לגמרי בלי פרשיות, והטלית הוא צעיף ואפילו שהוא עשוי מחומרים כשרים אין יוצאים בו ידי חובת ציצית (ע"י מג"א סי' ח) וכתב שם שציציות הטלית הם חוטם בעלמא ויוצא מכך שסך כל עיסקת החבילה הם שלוש ברכות לבטלה ואי הנחת תפילין לעולם. כי אני יכול לומר בבטחון גמור כאשר יכולים להעיד גם בעלי המקצוע שתפילין ופרשיות אשר משלמים עבורם \$ 5-3 ויותר הרי זה בלתי אפשרי שהם יהיו כשרים. כי הסופר והאדם אשר מייצר את הבתים אינם יכולים לעבוד במחיר כזה. לצערנו באים יום יום אנשים לחנויות הכל בו הגדולות היכן שאפשר להשיג תפילין בכל גווי הקשת כך שיתאימו לחליפה. הבעיה לכך היא הבערות הגדולה שקיימת בתחום זה וכן חוסר עוררות ע"י הרבנים.

קריאה לראשי ישיבות ומנהלים

לצערנו צצים מדי יום מכשולות חדשים ויחד עם זאת גדלה והולכת הבערות במלוא הקצב דבר זה גורם לעליה מסחררת בהפצת תפילין ומזוזות לא כשרים. עם ישראל נזקק לישועה דחופה בכדי לצאת מהסבך אליו נקלע עם סופרים קלים המפיצים תפילין ומזוזות פסולין. מוטלת החובה על כל בן-תורה לנסות ולחפש דרך איך לבער את כל התפילין והמזוזות הפסולים ואיך למנוע כשלונות בעתיד. עצה אחת שאנו חושבים כעילה שינהיגו בכל הישיבות ללמוד עם הבחורים בצד החומר הנלמד, גם הלכות סת"ם בגמרא מנחות, טור או"ח, שו"ע סי' ל"ב עד סי' ל"ז ביסודיות. יש ללמוד את צורת האותיות ע"י סופר מומחה שכאשר קונים זוג תפילין או מזוזות אפשר יהיה, פחות או יותר, לשים לב לכשרותם וזה יכול להיות הישג כביר לעתיד.

סגולת המזוזה: אריכות ימים, שמירת הבית, פרנסה, שידוכים, שמירה בדרכים, זרע של קיימא, זוגים הגונים, רפואות וישועות הצלחה בכל הענינים.
זכור!!! אם הסופר אינו ירא שמים או שהמזוזה והקלף אין להם הכשר – לא קיימת מצות תפילין ומזוזה מימיר ואין לך כל הסגולות האלו.

בולעטין

תשל"ז

ניסן

וועד להצלת כשרות תפילין ומוזות

מדה כנגד מדה

מקרה אשר קרה לאחרונה עם יהודה תושב וויליאמסבורג (הרוצה בעילום שמו) שהרבה שנים לא היו לו ילדים. יום אחד הוא מסר את התפילין שלו לבדיקה ומה מאד הוא נבהל כאשר נתברר לו שבפסוק למען ירבו ימיכם היתה חסרה המלה **בניכם**. לאחר שרכש לעצמו מזוזות חדשות, הוא נפקד ב"ה. **שמעו עמי בינו זאת!**

סיפור דומה קרה ליהודי אחר בא"י כאשר בא לרבי והזכיר את עצמו שהרבה יתפלל עבורו בגלל היותו חולה לב. גם במקרה זה ייעץ הרבי לבדוק את המזוזות שמא אינם כשרות. וכן היה. בדקו את המזוזה ומצאו שהמלה **לבבך** חסרה. מיד החליפו את המזוזה והאדם הבריא כליל. הרופאים התפלאו מאד וסרבו להאמין אך זוהי היתה העובדה.

בשני הסיפורים הללו ישנו מוסר השכל לקוראים הנכבדים. לא להתמהמה ולבדוק מיד את התפילין ואת המזוזות.

כי יכול בהחלט לקרות שאצל אדם שפשט את הרגל ישנה בעיה עם המלה **מאדך**. לאדם אשר סובל מגדודי שינה, יכול להיות שיש בעיה עם המלה **ובשכבך** אדם אשר לו צער גידול בנים ל"ע או שנסתלק צעיר מן העולם, אפשר שהפסוק **למען ירבו ימיכם וימי בניכם** אינו כשורה. אדם אשר פרנסתו אינה מצויה צריך לבדוק את המלים **ואספת דגנך** אדם אשר סובל מהקיבה, אפשר שישנה בעיה עם המלים **ואכלת ושבעת** אדם אשר בנו אינו לומד טוב ואינו שם לב ללימודים, זה יכול לקרות כאשר המלים **ולמדתם אותם את בניכם** אינו כשורה. אדם אשר פוחד מפני גנבים בביתו, צריך לבדוק את המלים **בשבתך בביתך**. אדם אשר קרתה לו תאונת דרכים ל"ע והוא פוחד לצאת לרחוב, צריך לבדוק את המלים **ובלכתך בדרך**. אדם אשר תערערו אצלו עיקר האמונה והבטחון בהשגחה הפרטית, צריך לבדוק את המלים **פן יפתה לבבכם**. אדם אשר אין לו ילדים, צריך לבדוק אם המלים **קדש לי כל בכור** או **וימי בניכם** אינם כשורה. אדם אשר אינו חושק ללמוד תורה, צריך לבדוק את המלים **ודברת בם** אדם אשר יוצא לו לעתים קרובות לנדוד למרחקים ולהיות מחוץ לבית, צריך לבדוק אם אין לזה קשר עם המלים **ואבדתם מהרה מעל הארץ**. אדם אשר סובל מיסורים ביד, יכול להיות שזה נובע מבעיה עם המלים **על ידך** או על **ידכם**. אדם אשר סובל מהעינים, צריך לבדוק את המלים **בין עיניך** או **בין עיניכם**, כל הכללים שפרטנו אינם כלל. כי על כל תגות ישנם סודות כמוסים. על כל פנים מחוייב כל אחד לבדוק את התפילין והמזוזות שלו.

סגולת המזוזה: אריכות ימים, שמירת הבית, פרנסה, שידוכים, שמירה בדרכים, זרע של קיימא, זוגים הגונים, רפואות וישועות הצלחה בכל הענינים.
זכור!!! אם הסופר אינו ירא שמים או שהמזוזה והקלף אין להם הכשר – לא קיימת מצות תפילין ומזוזה מימיר ואין לר כל הסגולות האלו.